

регламентованої інформації можна визначати її необхідність, а за характеристиками цієї інформації розглядати варіанти її достатності [2, с. 193].

Аналітична інформація відрізняється від облікової, адже дані для аналізу беруть з одного або кількох джерел економічної інформації (планової, облікової, нормативної, прогнозної). Первинне формування такої інформації залежить від різних причин, основними з яких слід вважати вид аналізу господарської діяльності, а також цілі аналізу та його завдання. Облікова та аналітична інформація мають бути релевантними, тобто відповідати вимогам розв'язання відповідних функціональних управлінських завдань.

Основними джерелами для аналізу необоротних активів виступають: нормативно-правові акти; внутрішньогосподарська документація; первинні документи з обліку нематеріальних активів; бухгалтерська, податкова, статистична звітність; технічна та технологічна документація; прогнозно-фінансова документація; контрольно-вимірвальна документація; маркетингова інформація; методичне та програмне забезпечення та інша інформація, за допомогою якої можна у повній мірі оцінити діяльність підприємства та на основі якої можна прийняти правильні та доцільні управлінські рішення.

Таким чином, управління необоротними активами є невід'ємною складовою діяльності будь-якого підприємства. Адже лише при створенні відповідної матеріально-технічної бази та необхідного обліково-аналітичного забезпечення, керівництво може здійснювати ефективне управління необоротними активами та підприємством в цілому, а також сприяти зменшенню збитковості та підтриманню фінансової стійкості підприємства.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець/ 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. - 912 с.
2. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник / Є. В. Мних. – К.: Знання, 2011. – 630 с.
3. Пархоменко О. В. Інформаційно–аналітичне забезпечення процесу прийняття рішень в системі науково–технічної інформації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.02.02 «Економіка та управління науково–технічним прогресом» / О. В. Пархоменко. – Київ, 2006. – 24 с.

ДО ПРОБЛЕМАТИКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Климюк Н. В.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Шматковська Т. О.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Пошук шляхів зниження витрат виробництва слід розглядати як фактор підвищення прибутковості [5] та ефективності роботи підприємств [6, 7],

забезпечення їх стабільності в ринковому середовищі. Тому питанням удосконалення бухгалтерського обліку витрат в економічній сфері науковцями приділялося багато уваги.

Метою дослідження є визначення основних напрямів удосконалення обліку витрат операційної діяльності в сучасних умовах господарювання.

Для ефективного управління витратами важливіша їхня класифікація за різними ознаками, які й будуть визначати методичні підходи до регулювання того чи іншого виду витрат.

Так, на думку Є. В. Мниха, «в умовах ринкової економіки виникає проблема не стільки у визначенні витрат, їх розподілі за об'єктами та забезпеченні мінімізації, скільки в управлінні ними в умовах конкуренції і визнання доцільності та досягнення необхідної їх прибутковості. Завдання полягає не в їх мінімізації, а в досягненні такого рівня, за яким їх визнають споживачі та які приносять відповідний прибуток виробнику» [1].

Даної мети не можливо досягти шляхом підвищення цін, або розширення витрат на маркетинг та рекламу. Для того, щоб збільшити купівельний попит та підвищити конкурентоспроможність, багатьом комерційним структурам необхідно обирати найбільш рентабельні товари для продажу, знижувати ціни на товари у відповідності з платоспроможним попитом покупців.

Як правило, одним з шляхів формування в обліку необхідної інформації про витрати операційної діяльності є визначення їх витратоємкості.

Для цього необхідна калькуляція витрат. Для того, щоб отримати дані про рентабельність товарних груп, крім витратоємкості необхідно також мати інформацію по товарно-груповій дохідності. Обчислення витратоємкості, дохідності та рентабельності товарних груп в цілому складає комерційну калькуляцію [2].

Тільки формування облікової інформації про витрати операційної діяльності в контексті комерційної калькуляції не достатньо для забезпечення ефективної та стабільної діяльності підприємства. Дані питання тісно пов'язані з таким поняттям як витрати на якість обслуговування населення.

Якість обслуговування необхідно розглядати з позиції рівня задоволення населення, що обслуговується запропонованим рівнем послуг та товарів.

Планування витрат на якість обслуговування слід здійснювати методом техніко-економічних розрахунків (стосовно необхідного асортименту продукції) та дослідно-статистичним методом (стосовно планування культури економічної організації) [3].

Доцільно в основу організації обліку витрат на якість з метою калькулювання покласти їх цільове призначення, тобто всі витрати розділити на дві групи: витрати на забезпечення якості (основні) і витрати на підтвердження і покращення якості (додаткові).

Основні принципи організації обліку витрат на якість полягають в оперативності надання, повноті, достовірності інформації щодо витрат на якість, в забезпеченні гнучкості та економічності надання, обробки даної інформації та представлення її у звітах [4].

Оскільки від величини та структури витрат залежить прибутковість діяльності підприємства [5], то ефективне управління витратами і, зокрема, витратами на якість, яке передбачає мінімізацію їхньої загальної величини є надзвичайно важливим. Тож, систему управління витратами на якість потрібно впроваджувати на комплексній основі, забезпечуючи взаємозалежне вирішення поставлених завдань.

Література

1. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник; вид. 2-ге, перероб. та доп. / Є. В. Мних – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.
2. Баканов М. И. Рентабельность торговли и резервы ее повышения / М. И. Баканов. – М. : Экономика, 1976. – С. 135 – 137.
3. Гриценко О. І. Проблеми організації планування витрат на якість обслуговування [Текст] / О. І. Гриценко // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – Тернопіль. – 2012. - № 10 (36). – С. 286 – 289.
4. Пархоменко В. М. Організація бухгалтерського обліку витрат на якість [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuiv.gov.ua/porta1/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2009_4/24.pdf.
5. Шматковська Т. О. До проблематики забезпечення прибутковості сільськогосподарських підприємств / Т. О. Шматковська // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» : Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет. – 2016. - № 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4752>
6. Шматковська Т. О. Формування раціональної організації облікового процесу операцій з необоротними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві / Т. О. Шматковська // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки : збірник наукових праць. Вип. 1. (24). – Чернівці, 2013. – С. 375 – 383.
7. Шматковська Т. О. Раціоналізація організації облікового процесу операцій з основними засобами в аспекті підвищення ефективності використання цих активів на підприємстві / Т. О. Шматковська // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Економічні науки. – 2013. – № 5 (254). – С. 124-129. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/3062>.

АВТОМОБІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Корінь А.С.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Леонтєва Л.В.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Автомобільний транспорт - галузь транспорту, яка забезпечує задоволення потреб населення та суспільного виробництва у перевезеннях пасажирів та вантажів автомобільними транспортними засобами.